

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง โครงการเสนอจัดตั้งศูนย์วิทยบริการการเรียนการสอนภาษาไทย
ในวิทยาลัยครูเทพสตรี สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการณ์ความต้องการใช้สื่อการสอนในการสอนวิชาภาษาไทย
อุปสรรคและปัญหาในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ภาษาไทยในวิทยาลัยครูและโรงเรียน
มัธยมศึกษา ตลอดจนนักศึกษาฝึกสอนวิชาภาษาไทย
2. เพื่อเสนอโครงการจัดตั้งศูนย์วิทยบริการการเรียนการสอนภาษาไทยใน
วิทยาลัยครูเทพสตรี

วิธีดำเนินการวิจัย

หลังจากที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องสื่อการสอน ปัญหา อุปสรรคในการใช้ ตลอดจน
สถาบันวิทยบริการ จากวารสาร เอกสาร บทความ หนังสือแล้ว ผู้วิจัยได้สร้างแบบ
สอบถามขึ้น 1 ชุด มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ แบบมาตราส่วนประเมินค่า และแบบปลาย
เปิด ตามเกี่ยวกับสภาพการณ์การมีและการใช้สื่อการสอน ความเห็นเรื่องความสำคัญและ
ความต้องการใช้สื่อการสอน ตลอดจนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการใช้สื่อการสอน และ
การจัดตั้งศูนย์วิทยบริการการเรียนการสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครูเทพสตรี จากนั้นได้นำ
แบบสอบถามดังกล่าวไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางภาษาไทยจำนวน 5 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิทางโสต-
ทัศนศึกษาจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ แก้ไข เมื่อปรับปรุงแบบสอบถาม
ตามที่มีผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะไว้แล้ว จึงนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับอาจารย์ภาษาไทย

วิทยาลัยครู อาจารย์ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษา และนักศึกษา ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวนกลุ่มละ 10 คน แล้วนำผลการทดลองมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากร คือ อาจารย์ภาษาไทย วิทยาลัยครูเทพสตรีจำนวน 16 คน อาจารย์ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวน 116 คน และนักศึกษาฝึกสอนที่เคยผ่านการฝึกสอนวิชาภาษาไทยจำนวน 50 คน รวม 182 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาที่เป็นฉบับสมบูรณ์สำหรับการวิเคราะห์รวม 173 ชุด คิดเป็นร้อยละ 95.05

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติคือ ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไป และตอนที่ 2 สภาพการณ์การมีและการใช้สื่อการสอนในวิทยาลัยครูและโรงเรียนในจังหวัดลพบุรี วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ตอนที่ 3 ความสำคัญและความต้องการสื่อการสอนของอาจารย์ภาษาไทยและนักศึกษาฝึกสอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการใช้สื่อการสอนและการจัดตั้งศูนย์วิทยบริการการเรียนการสอนในวิทยาลัยครูเทพสตรี วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ส่วนข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามปลายเปิดในตอนท้ายนำเสนอในรูปของการบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไป

1.1 อาจารย์ภาษาไทย วิทยาลัยครูเทพสตรี

อาจารย์ภาษาไทย วิทยาลัยครูเทพสตรีส่วนใหญ่เป็นหญิง มีอายุระหว่าง

31-35 ปี วุฒิสองสูงสูงกว่าปริญญาตรี และอาจารย์เกินกว่าครึ่งมีประสบการณ์การสอน

11 ปีขึ้นไป ส่วนความรู้และประสบการณ์ด้านสื่อการสอนหรือเทคโนโลยีทางการศึกษานั้น

อาจารย์ส่วนใหญ่เคยเรียนเป็นวิชาบังคับในสถาบัน ส่วนประสบการณ์ด้านการใช้ศูนย์วิทยบริการ

นั้น อาจารย์ส่วนใหญ่เคยใช้บริการจากศูนย์บริการการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษาของวิทยาลัยครูเทพสตรี

1.2 อาจารย์ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษา

อาจารย์ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่เป็นหญิง มีอายุระหว่าง 26-30 ปี วุฒิสุงสุดคือ ระดับปริญญาตรี และมีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 2-4 ปี ส่วนความรู้และประสบการณ์ด้านสื่อการสอนหรือ เทคโนโลยีทางการศึกษานั้นส่วนใหญ่เคยผลิตสื่อการสอนบางอย่างได้เอง และศึกษาจากตำราและเอกสารอื่น ๆ ส่วนประสบการณ์ด้านการใช้ศูนย์วิทยบริการนั้นอาจารย์ส่วนใหญ่เคยใช้บริการจากศูนย์บริการการสอนและ เทคโนโลยีทางการศึกษาของวิทยาลัยครูเทพสตรี

1.3 นักศึกษาฝึกสอน

นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่เป็นหญิงมีอายุระหว่าง 20-25 ปี และมีวุฒิสุงสุดคือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษา ส่วนความรู้และประสบการณ์ด้านสื่อการสอนหรือ เทคโนโลยีทางการศึกษานั้น ส่วนใหญ่เคยเห็นตัวอย่างการใช้สื่อการสอนแบบต่าง ๆ จากอาจารย์หรือ เพื่อนร่วมงาน ส่วนประสบการณ์ด้านการใช้ศูนย์วิทยบริการนักศึกษาส่วนใหญ่เคยใช้บริการจากศูนย์บริการการสอนและ เทคโนโลยีทางการศึกษาของวิทยาลัยครูเทพสตรี

ตอนที่ 2 สภาพการณ์การมีและการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ภาษาไทย และ นักศึกษาฝึกสอน

2.1 อาจารย์ภาษาไทย วิทยาลัยครูเทพสตรี

อาจารย์ภาษาไทย วิทยาลัยครูเทพสตรีทุกคนใช้สื่อการสอนประเภทสิ่งพิมพ์ คือ หนังสือหลักสูตร แผนการสอน นิตยสาร วารสาร และ เอกสารประกอบการสอน ส่วน สิ่งพิมพ์ที่ใช้น้อยที่สุดคือ ประมวลการสอน สื่อการสอนประเภทวัสดุที่อาจารย์ทุกคนใช้คือ กระดานดำ รองลงมาได้แก่ แผ่นโปร่งใส รูปภาพ วัสดุที่อาจารย์เกินกว่าครึ่งไม่รู้จักคือ ไมโครฟิล์ม ส่วนที่มีแต่ไม่เคยใช้คือ เทปบันทึกภาพแบบม้วน แผ่นที่ หุ่นมือ สื่อการสอน ประเภทอุปกรณ์ที่อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้คือ เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องอัดสำเนา เครื่องถ่าย-สำเนา สื่อการสอนประเภทวิธีการและกิจกรรมที่อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้คือ การอภิปราย การโต้วาทิ และการสาธิต

2.2 อาจารย์ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษา

สื่อการสอนประเภทสิ่งพิมพ์ที่อาจารย์ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษา ส่วนใหญ่ใช้คือ หนังสือเรียน หนังสือหลักสูตร และโครงการสอน ส่วนสื่อการสอนประเภทวัสดุที่อาจารย์ทุกคนใช้คือ กระดาษคำ รองลงมาคือ รูปภาพ เทปบันทึกเสียงแบบตลับ สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์ที่อาจารย์ส่วนใหญ่มีใช้คือ เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องตัดกระดาษ เครื่องบันทึกเสียงแบบตลับ ส่วนวิธีการและกิจกรรมที่อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้คือ การอภิปราย การโต้วาที การเล่นเกม

2.3 นักศึกษาฝึกสอน

นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่ใช้สื่อการสอนประเภทสิ่งพิมพ์คือ หนังสือเรียน หนังสือพิมพ์ คู่มือครู ส่วนสื่อการสอนประเภทวัสดุที่นักศึกษาทุกคนใช้คือ กระดาษคำ รองลงมาคือ บัตรคำ บัตรภาพ รูปภาพ สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์ที่นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้คือ เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องตัดกระดาษ และเครื่องบันทึกเสียงแบบตลับ ส่วนวิธีการและกิจกรรมที่นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้คือ เกมและเพลง การสาธิต การอภิปราย

ตอนที่ 3 ความสำคัญและความต้องการใช้สื่อการสอนของอาจารย์และนักศึกษาฝึกสอน

3.1 อาจารย์ภาษาไทย วิทยาลัยครูเทพสตรี

อาจารย์ภาษาไทย วิทยาลัยครูเทพสตรีส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของสิ่งพิมพ์คือ หนังสือหลักสูตรและแผนการสอนมาก และมีความต้องการใช้อยู่ในระดับมาก สื่อการสอนประเภทวัสดุที่อาจารย์มีความเห็นว่ามีค่าอยู่ในระดับมาก เป็นส่วนใหญ่ และมีความต้องการใช้ในระดับมากเช่นกัน ส่วนอุปกรณ์ที่อาจารย์มีความเห็นว่ามีค่ามากที่สุดคือ เครื่องพิมพ์ดีด และมีความต้องการใช้ในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ ส่วนสื่อการสอนประเภทวิธีการและกิจกรรมนั้นเห็นความสำคัญและมีความต้องการใช้ในระดับมากทุกรายการ

3.2 อาจารย์ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษา

อาจารย์ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของการสอนประเภทสิ่งพิมพ์มากที่สุดคือ หนังสือหลักสูตร และมีความต้องการใช้มากที่สุด ส่วนวัสดุอื่นเห็นความสำคัญและมีความต้องการใช้ในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์เห็นความสำคัญและมีความต้องการใช้ในระดับปานกลางเช่นกัน ส่วนวิธีการและกิจกรรมนั้น อาจารย์เห็นความสำคัญและมีความต้องการใช้ในระดับมากทุกรายการ ยกเว้นสถานการณ์จำลองที่มีความต้องการใช้น้อย

3.3 นักศึกษาฝึกสอน

นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของการสอนประเภทสิ่งตีพิมพ์มากที่สุดคือ หนังสือหลักสูตร คู่มือครู และมีความต้องการใช้มากที่สุดด้วย ส่วนวัสดุอื่นเห็นความสำคัญและมีความต้องการใช้ในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ เช่นเดียวกับสื่อการสอนประเภทอุปกรณ์ที่เห็นความสำคัญและต้องการใช้ในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ ส่วนวิธีการและกิจกรรมนั้นเห็นความสำคัญและต้องการใช้ในระดับมากทุกรายการ ยกเว้นสถานการณ์จำลองที่มีความต้องการใช้น้อย

ตอนที่ 4 ปัญหาการใช้สื่อการสอนและความคิดเห็น เกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์วิทยบริการการเรียนการสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครู เทศบาล

4.1 อาจารย์ภาษาไทย วิทยาลัยครูเทศบาล

อาจารย์ภาษาไทย วิทยาลัยครูเทศบาลส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการเตรียมและจัดหาสื่อการสอนคือ ขาดความรู้ความชำนาญในการผลิตสื่อการสอน ปัญหาต่อมาคือ สื่อการสอนมีจำนวนจำกัดไม่พอเพียงกับความต้องการ ประสบปัญหาการใช้สื่อการสอนและเครื่องมือไม่เป็น ไม่เคยเห็นตัวอย่างการสอนแบบใหม่ ๆ และอาจารย์ส่วนใหญ่ไม่มีโอกาสเสนอความคิดเห็นในการเลือกซื้อ บริการยืม และการเก็บรักษาสื่อการสอน

ส่วนความคิดเห็น เรื่องการจัดตั้งศูนย์วิทยบริการการเรียนการสอนภาษาไทย ในวิทยาลัยครูเทศบาลนั้น อาจารย์ทุกคนเห็นด้วยว่าควรจัดตั้ง โดยมีฐานะเป็นแผนกหนึ่งของศูนย์บริการการสอนและ เทคโนโลยีทางการศึกษาของวิทยาลัยครูเทศบาล ส่วนบริการที่อาจารย์ส่วนใหญ่ต้องการได้รับจากศูนย์คือ การจัดทำรายชื้อสื่อการสอนทุกประเภทให้เป็นระบบ การจัดรวบรวมเทปบันทึกเสียงที่เกี่ยวข้องกับวิชาภาษาไทยและการจัดรวบรวมเทปบันทึกภาพตัวอย่างการสอนแบบต่าง ๆ

4.2 อาจารย์ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษา

อาจารย์ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการเตรียมและจัดหาสื่อการสอนคือ ขาดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการสอนตามความต้องการ ในด้านปริมาณคือ มีสื่อการสอนจำนวนจำกัดไม่พอเพียงกับความต้องการ ปัญหาต่อมาคือ โรงเรียนไม่พร้อมที่จะให้ใช้สื่อการสอน และอาจารย์ส่วนใหญ่ไม่ทราบว่าสื่อการสอนอะไรไว้บริการ

ส่วนความคิดเห็น เรื่องการจัดตั้งศูนย์วิทยบริการการเรียนการสอนภาษาไทย ในวิทยาลัยครูเทศบาลนั้น อาจารย์ทุกคนเห็นด้วยว่าควรดำเนินการจัดตั้ง โดยมีฐานะเป็นแผนกหนึ่งของศูนย์บริการการสอนและ เทคโนโลยีทางการศึกษาของวิทยาลัยครูเทศบาล ส่วนบริการที่ต้องการได้รับจากศูนย์คือ การจัดรวบรวมเทปบันทึกเสียงเกี่ยวกับวิชาภาษาไทย บริการให้ยืมสื่อการสอนวิชาภาษาไทย และการจัดทำรายชื้อสื่อการสอนทุกประเภทให้เป็นระบบ

4.3 นักศึกษาฝึกสอน

นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่มีความเห็นว่าปัญหาด้านการเตรียมและจัดหาสื่อการสอนที่สำคัญคือ การขาดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการสอนตามความต้องการ และปริมาณสื่อการสอนมีจำนวนจำกัดไม่พอเพียงกับความต้องการ นอกจากนั้นโรงเรียนไม่พร้อมที่จะให้ใช้สื่อการสอน และปัญหาด้านการบริการที่พบคือ ไม่มีเจ้าหน้าที่ช่วยบริการในการใช้สื่อการสอน

ส่วนความคิดเห็น เรื่องการจัดตั้งศูนย์วิทยบริการการเรียนการสอนภาษาไทย ในวิทยาลัยครูเทศบาลนั้น นักศึกษาฝึกสอนทุกคนมีความเห็นว่าควรดำเนินการจัดตั้ง โดยมีฐานะเป็นแผนกหนึ่งของศูนย์บริการการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษาของวิทยาลัยครูเทศบาล ส่วนบริการที่ต้องการได้รับจากศูนย์มากที่สุดคือ บริการให้ยืมสื่อการสอนวิชาภาษาไทย การจัดรวบรวมเทปบันทึกเสียงที่เกี่ยวข้องกับวิชาภาษาไทย

ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดในตอนท้ายของแบบสอบถามตอนที่ 4 สรุปได้ ดังนี้

1. การจัดตั้งศูนย์วิทยบริการการเรียนการสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครูเทศบาลนั้น อาจารย์ภาษาไทย วิทยาลัยครูเทศบาล อาจารย์ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษา และนักศึกษาฝึกสอน มีความคิดเห็นสมควรดำเนินการจัดตั้งมาก เพราะเป็นหน้าที่และเป็นบทบาทโดยตรงของวิทยาลัยซึ่งเป็นสถานฝึกหัดครูจะส่งเสริมและให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน นอกจากนั้นยังเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยให้ดียิ่งขึ้น เป็นประโยชน์โดยตรงแก่นักศึกษาฝึกสอนวิชาภาษาไทยที่จะมาค้นคว้าหาความรู้ หยืมยืมอุปกรณ์ สื่อการสอนต่าง ๆ ไปใช้ขณะฝึกสอน เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระในการใช้จ่ายเงินจัดทำอุปกรณ์ต่าง ๆ เอง และยังเป็นแหล่งสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาประจำชาติให้ก้าวหน้าเรียนมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์วิทยบริการการเรียนการสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครูเทศบาลนั้น อาจารย์และนักศึกษาได้เสนอแนะไว้ว่าควรรับจัดตั้งโดยเร็ว เพราะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง โดยมีการประสานงานกับโรงเรียนในจังหวัดลพบุรี บุคลากรที่ดำเนินงานควรมีความรู้ทั้งวิชาภาษาไทยและโสตทัศนศึกษาพอสมควร ที่ตั้งของศูนย์ต้องสะดวกในการติดต่อ ควรมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ไปในกลุ่มโรงเรียนให้มาใช้บริการ ถ้าทำได้ควรขยายงานบริการนี้ไปสู่โรงเรียนในชนบท ซึ่งเป็นที่ตั้งโรงเรียนฝึกสอนด้วย

การอภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยเรื่อง โครงการ เสนอจัดตั้งศูนย์วิทยบริการการเรียนการสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครูเทศบาล ผู้วิจัยแยกอภิปรายเป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไป

1.1 ส่วนใหญ่ของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นอาจารย์ภาษาไทยในวิทยาลัยครูเทศบาลนั้น มีวุฒิสูงกว่าปริญญาตรี เพราะเป็นนโยบายของกรมการฝึกหัดครูในการเพิ่มวิทยฐานะของบุคลากรในสังกัดวิทยาลัยครูต่าง ๆ ให้มีวุฒิสองปริญญาตรี เนื่องจากในปัจจุบันมีวิทยาลัยครูมีฐานะเป็นสถาบันอุดมศึกษา เปิดการสอนถึงระดับปริญญาตรี ส่วนอาจารย์ภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่มักมีวุฒิปริญญาตรี จะตรงกับงานวิจัยที่ผ่านมาที่มักพบอยู่เสมอว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษามักมีวุฒิปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ และนักศึกษาส่วนมากมีวุฒิ ป.กศ.ต้น นั้น เนื่องจากในวิทยาลัยครูเทศบาลเปิดวิชาเอกภาษาไทยในระดับ ป.กศ.สูง มากกว่าระดับปริญญาตรี ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนหนึ่งจึงได้มาจากนักศึกษาฝึกสอนซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับ ป.กศ.สูง

1.2 ความรู้และประสบการณ์ด้านสื่อการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษานั้น ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ต่างกันไปตามสภาพแวดล้อมและระดับการสอน คือ อาจารย์ภาษาไทยในวิทยาลัยครูเทศบาลมีประสบการณ์จากการเรียนเป็นวิชาบังคับในสถาบันเป็นส่วนใหญ่ แต่อาจารย์ภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอบว่า ได้รับประสบการณ์โดยศึกษาจากตำราและเอกสารต่าง ๆ ตลอดจนเคยผลิตสื่อการสอนบางอย่างขึ้นใช้เองถ้าพิจารณาจากสภาพแวดล้อมและวิธีการสอนจะพบว่า อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา มักผลิตสื่อการสอนหลายชนิด เพราะจำเป็นต้องใช้โดยเฉพาะหลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา พ.ศ. 2521 นี้เป็นหลักสูตรใหม่ มีเนื้อหากิจกรรมและวิธีการซึ่งเอื้อต่อการนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้มาก ผิดกับหลักสูตรวิชาเอกภาษาไทยในระดับฝึกหัดครู ซึ่งเน้นทางวิชาการมากกว่ากิจกรรม ประกอบกับวิธีการสอนที่ผู้สอนในสถานฝึกหัดครู

ส่วนใหญ่ใช้คือ การอธิบายและยกตัวอย่าง ส่วนสื่อการสอนที่ใช้มากคือ หนังสืออ่านประกอบ¹ จึงทำให้การเรียนการสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครูใช้วิธีการสอนแบบดั้งเดิม ในด้านประสิทธิภาพทางการสอนของนักศึกษาฝึกสอนนั้น ส่วนใหญ่เคยเห็นตัวอย่างการใช้สื่อการสอนแบบต่าง ๆ จากอาจารย์หรือเพื่อนร่วมงานซึ่งตรงกับงานวิจัยของสนอง ทองริเศษ คือนักศึกษามักเลียนแบบวิธีการสอนจากอาจารย์ผู้สอน² ผลการวิจัยนี้เป็นข้อควรคำนึงว่าผู้สอนในสถาบันฝึกหัดครู ควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการสอน รู้จักใช้สื่อการสอนและนวัตกรรมทางการศึกษามาพัฒนาการสอนของตน เพราะจะให้ประโยชน์ทั้งในด้านวิชาการและ เป็นตัวอย่างการสอนที่ดีแก่นักศึกษาครู

1.3 ส่วนประสบการณ์เกี่ยวกับศูนย์บริการสื่อการสอนนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามทุกระดับตอบตรงกันว่า ได้ใช้บริการจากศูนย์บริการการสอนและ เทคโนโลยีทางการศึกษาของวิทยาลัยครูเพชรบุรี ซึ่งศูนย์นี้เป็นศูนย์รวมทางด้านโสตทัศนศึกษา ให้บริการเกี่ยวกับสื่อการสอนต่าง ๆ โดยเน้นหนักไปทางด้านอุปกรณ์ เครื่องฉาย เครื่องใช้ ส่วนสื่อการสอนประเภทสิ่งพิมพ์นั้นไม่ได้จัดบริการไว้ เพราะแยกให้เป็นหน้าที่ของหอสมุดโดยเฉพาะ และอีกประการหนึ่งคือ ศูนย์นี้จัดตั้งขึ้นเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนทางสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ซึ่งได้รับงบประมาณส่งเสริมจากกรมการฝึกหัดครูโดยตรง ส่วนทางสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์นั้น ยังมีได้ดำเนินการให้บริการอย่างจริงจัง

ตอนที่ 2 สภาพการณ์การมีและการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ภาษาไทย และ นักศึกษาฝึกสอน

ในการสอบถามนี้ได้แบ่งประเภทของสื่อการสอนออกเป็น 4 ประเภท สื่อการสอนประเภทแรกคือ สิ่งพิมพ์นั้น ผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่มตอบตรงกันคือ มีและใช้หนังสือหลักสูตร แผนการสอน หนังสือเรียน เป็นอันดับต้น ซึ่งชี้ให้เห็นว่า การเรียนการสอน

¹ ผกาศรี หงส์นาค, "การเรียนการสอนหลักภาษาไทยในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา" หน้า 98.

² สนอง ทองริเศษ, "ปัญหาการใช้สื่อการสอนของนักศึกษาฝึกสอน วิทยาลัยครูสกลนคร" หน้า 73.

ภาษาไทยนั้นเป็นไปตามหลักสูตร และมีความสอดคล้องกันในทุกระดับ ส่วนสื่อการสอนประเภทวัสดุที่ผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่มมีและใช้ตรงกันคือ กระดานดำซึ่งตรงกับผลการวิจัยของนุชรินทร์ พ้ารัมย์¹ แสดงให้เห็นว่ากระดานดำยังคงเป็นสื่อการสอนที่มีอิทธิพลมากที่สุดในการเรียนการสอนทุกชั้นทุกระดับ และวิธีการที่ครูส่วนใหญ่ยังคงใช้อย่างเหนียวแน่นก็คือ การอธิบายและยกตัวอย่าง ส่วนสื่อการสอนประเภทอุปกรณ์ที่ผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่มมีและใช้ตรงกันเป็นอันดับแรกคือ เครื่องพิมพ์ดีด ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการเรียนการสอนภาษาไทยซึ่งเป็นวิชาทักษะนั้น ครูอาจารย์ยังคงใช้สื่อประเภทสิ่งพิมพ์อันได้แก่ เอกสารประกอบการสอน แบบฝึกหัด เป็นพื้น ส่วนวิธีการและกิจกรรมที่ใช้สอนนั้นทุกกลุ่มตอบตรงกันว่าใช้การอภิปราย การโต้วาที และการสาธิต เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งตรงกับงานวิจัยของมงคลวรรณ ทองสุขโขทัย² และผกาศรี หงส์นาค³ ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับวิธีการและกิจกรรมในการเรียนการสอนภาษาไทย เมื่อ พ.ศ. 2516-2517 เป็นที่น่าสังเกตว่ากิจกรรมและวิธีการสอนภาษาไทยมิได้พัฒนาขึ้นมาเสีย ทั้ง ๆ ที่มีนวัตกรรมทางการศึกษาเกี่ยวกับวิธีการและกิจกรรมใหม่ ๆ ขึ้นมามากมาย เช่น บทบาทสมมุติ สถานการณ์จำลอง กลุ่มสัมพันธ์ ฯลฯ

ตอนที่ 3 ความสำคัญและความต้องการใช้สื่อการสอนของอาจารย์และนักศึกษาฝึกสอน

ผลการวิเคราะห์เรื่องความสำคัญและความต้องการใช้สื่อการสอนประเภทต่าง ๆ ของผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่ม จะได้ผลใกล้เคียงกับสภาพการณ์การมีและการใช้สื่อการสอน

¹ นุชรินทร์ พ้ารัมย์, "การใช้สื่อการสอนในการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนราษฎร์ในกรุงเทพมหานคร" หน้า 67.

² มงคลวรรณ ทองสุขโขทัย, "ปัญหาการสอนภาษาไทยในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบประสม" หน้า 150.

³ ผกาศรี หงส์นาค, "การเรียนการสอนหลักภาษาไทยในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสาธิตในกรุงเทพมหานคร" หน้า 101.

คือ สิ่งพิมพ์ที่ผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่ม เห็นว่าสำคัญมากที่สุดคือ หนังสือหลักสูตร แผนการสอน คู่มือครู และมีความต้องการใช้สื่อทั้งสามนี้มากที่สุดเช่นกัน เป็นที่น่าสังเกตว่าในสภาพที่เป็นจริงแล้ว ปัญหาที่ผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาและนักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่ประสบคือ การขาดแคลนหนังสือหลักสูตร แผนการสอน และคู่มือครู เพราะสิ่งพิมพ์เหล่านี้มักถูกเก็บไว้ในตู้ หรือไม่ก็อยู่กับผู้บริหารระดับโรงเรียนหรือหัวหน้าสาย หัวหน้าหมวดวิชา และอีกประการหนึ่งคือ มักจะมีจำนวนจำกัดไม่พอกับจำนวนผู้ใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่นั้น เป็นสมาชิกของกลุ่มโรงเรียน ซึ่งมีข้อตกลงร่วมกันในการใช้แผนการสอนฉบับเดียวกัน ปัญหาที่พบคือ ได้รับแผนการสอนจากกลุ่มล่าช้า และหนังสือคู่มือครูซึ่งกรมวิชาการจัดทำโดยมอบให้โรงพิมพ์คุรุสภาจัดพิมพ์จำหน่ายนั้น มีความล่าช้าและมีจำนวนไม่พอเพียงกับความต้องการใช้ ครูในส่วนภูมิภาคจึงมักจะประสบปัญหาดังกล่าวอยู่เป็นประจำ

ส่วนสื่อการสอนประเภทอื่น ๆ คือ วัสดุ อุปกรณ์ วิธีการและกิจกรรมนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่ม เห็นความสำคัญและมีความต้องการใช้อยู่ในระดับมาก เป็นส่วนใหญ่ มีที่น่าสังเกตคือ การใช้สถานการณ์จำลอง ซึ่งเป็นประโยชน์มากในการใช้เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยนั้น อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาและนักศึกษาฝึกสอนตอบตรงกันว่า เห็นความสำคัญในระดับน้อยและมีความต้องการใช้น้อย อาจเป็นเพราะไม่เข้าใจวิธีการนำไปใช้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา หรืออาจจะเนื่องมาจาก ขาดความรู้ ทักษะ และขาดผู้แนะนำก็เป็นได้

ตอนที่ 4 ปัญหาการใช้สื่อการสอนและความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์วิทยบริการการเรียนการสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครูเทศบาล

4.1 ปัญหาการใช้สื่อการสอนที่ผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่มประสบคือ การขาดงบประมาณในการจัดซื้อ ขาดความรู้ความชำนาญในการผลิต สื่อการสอนมีจำนวนจำกัด ใช้สื่อการสอนและเครื่องมือไม่เป็น โรงเรียนไม่พร้อมที่จะให้ใช้สื่อการสอน ตลอดจนไม่มีเจ้าหน้าที่ช่วยบริการการใช้ ปัญหาดังกล่าวนี้ตรงกับงานวิจัยของ ดาวรุ่ง

สัมเกลียง¹ สุนทร หิรัญวงษ์² ปรัชญา ใจสะอาด³ นำทิพย์ ไชยสวัสดิ์⁴
พรทิพย์ บัญชรเทวกุล⁵ แสดงให้เห็นว่า ผู้สอนประสบปัญหาการใช้สื่อการสอนในด้าน
ต่าง ๆ คือ การเตรียม การใช้ ปริมาณ และบริการ จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้
การเรียนการสอนภาษาไทยไม่ก้าวหน้า ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย ไม่สนใจที่จะเรียนรู้
ภาษาประจำชาติ ปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาที่พบอยู่เสมอ ทั้งนี้เพราะครูส่วนใหญ่ประสบปัญหา
ในเรื่องเกี่ยวกับสื่อการสอน จึงส่งผลให้เกิดความเบื่อหน่ายและทอดทิ้งที่จะพัฒนาปรับปรุง
วิธีการสอนของตนให้น่าสนใจ

4.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์วิทยบริการการเรียนการสอนภาษาไทย
ในวิทยาลัยครูเทพสตรีนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามทุกคนและทุกกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่า
ควรดำเนินการจัดตั้ง เพราะมีความต้องการใช้อย่างจริงจัง และหวังที่จะใช้บริการของ
ศูนย์นี้เป็นแหล่งกลางในการรวบรวมและจัดบริการสื่อการสอนวิชาภาษาไทยโดยเฉพาะบริการ
ให้ยืมสื่อการสอนประเภทต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาความสิ้นเปลืองในเรื่องงบประมาณ เวลา
ในการจัดทำ และยังช่วยอำนวยความสะดวกในการนำไปใช้มากขึ้น ซึ่งจะยังผลดีให้แก่การ
เรียนการสอนภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาประจำชาติได้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างสมบูรณ์

¹ คารุง สัมเกลียง, "ปัญหาการผลิตและการใช้อุปกรณ์การสอนของนักเรียน
ฝึกหัดครูระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง" หน้า 97.

² สุนทร หิรัญวงษ์, "ความคิดเห็นของนักเรียนฝึกหัดครูเกี่ยวกับการใช้วัสดุ-
ทัศนวัสดุในการฝึกสอนวิทยาลัยครูอุตรดิตถ์" หน้า 36.

³ ปรัชญา ใจสะอาด, "ปัญหาและความต้องการสื่อการสอนของคณะอาจารย์
วิทยาลัยครูเทพสตรี" หน้า 45.

⁴ นำทิพย์ ไชยสวัสดิ์, "ปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนในการฝึกสอนของ
นักศึกษาวิทยาลัยครูสวนสุนันทา" หน้า 91.

⁵ พรทิพย์ บัญชรเทวกุล, "ปัญหาการใช้วัสดุทัศนศึกษาของโรงเรียนระดับ
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี" หน้า 75.

4.3 ในด้านข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสังกัดของศูนย์นั้น ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่า ควรมีฐานะเป็นแผนกหนึ่งของศูนย์บริการการสอนและ เทคโนโลยีทางการศึกษา วิทยาลัยครูเทศบาลนั้น เพราะคำนึงถึงความพร้อมด้านบุคลากร อุปกรณ์ และสถานที่ซึ่ง ศูนย์ดังกล่าวมีอยู่แล้ว ซึ่งจะสามารถทำหน้าที่เป็นที่เลี้ยงให้แก่ศูนย์วิทยบริการการเรียน การสอนภาษาไทยได้เป็นอย่างดี โดยมีบุคลากรจากภาควิชาภาษาไทยซึ่งมีความรู้ทางด้าน เนื้อหาวิชา เข้ามาดำเนินการในศูนย์ และมีบุคลากรทางโสตทัศนศึกษาจากศูนย์บริการ การสอน เป็นผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือทางด้านโสตทัศนศึกษาและการผลิตสื่อการสอนต่าง ๆ แต่ปัญหาที่อาจประสบคือ เรื่องงบประมาณซึ่งศูนย์วิทยบริการจะได้รับนั้นอาจไม่พอ เพียง เท่ากับอยู่ในสังกัดของคณะศึกษามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ซึ่งภาควิชาภาษาไทยสังกัดอยู่ และขณะนี้รับผิดชอบการสอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยในชั้นมัธยมศึกษาโดยตรง เพราะศูนย์- วิทยบริการที่จัดตั้งขึ้นนี้จะมีวัตถุประสงค์เพื่อบริการการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยเฉพาะ

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์และให้ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับสื่อการสอนวิชา ภาษาไทยแก่อาจารย์ นักศึกษา และครูประจำการให้มากขึ้นและต่อเนื่องกัน
2. ควรจัดการสัมมนา อบรม การใช้สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์ซึ่งมีอยู่ใน วิทยาลัย แก่ครู อาจารย์ นักศึกษา เพื่อจะใช้ได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. วิทยาลัยควรจัดสรรงบประมาณบางส่วน สำหรับจัดทำสื่อการสอนและ เก็บ ไว้เป็นของกลางในศูนย์เพื่อบริการให้แก่นักศึกษาฝึกสอน อาจารย์ยืมไปใช้
4. ในการเรียนวิชาวิธีสอนภาษาไทยกับวิชาโสตทัศนศึกษา ควรมีความสัมพันธ์ กันคือ วิชาวิธีสอนเรียนเกี่ยวกับทฤษฎีต่าง ๆ ของสื่อการสอนที่จะนำไปใช้สอนภาษาไทยได้ อย่างมีประสิทธิภาพ และในวิชาโสตทัศนศึกษาควรเป็นภาคปฏิบัติที่นักศึกษาได้ทดลองผลิต และทดลองใช้จริง

5. ผู้สอนวิชาวิธีสอนและวิชาโสตทัศนศึกษา ควรสนับสนุนให้นักศึกษามีความคิดริเริ่มในการผลิตสื่อการสอนจากวัสดุหาง่ายในท้องถิ่น
6. ในการเรียนการสอนวิชาวิธีสอนควรให้นักศึกษาจัดทำสื่อการสอนตามหนังสือ -- เรียนในระดับต่าง ๆ ที่นักศึกษาจะต้องออกไปฝึกสอน แล้วเก็บรวบรวมไว้ในแหล่งเดียวกันเพื่อไว้เป็นตัวอย่างและบริการให้ยืมไปใช้
7. อาจารย์ภาษาไทย ในวิทยาลัยครูทุกคนต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการสอนพยายามติดตามความเคลื่อนไหวของนวัตกรรมทางการศึกษา และนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อให้นักศึกษาได้รู้จักและคุ้นเคย มองเห็นช่องทางในการนำไปใช้
8. อาจารย์ภาษาไทย ในวิทยาลัยครูและในโรงเรียนมัธยมศึกษาควรติดตามความเคลื่อนไหวในเรื่องสื่อการสอน และนวัตกรรมทางการศึกษาจากแหล่งวิทยากรต่าง ๆ เช่น วิทยาลัยครู ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ศูนย์โสตทัศนศึกษาของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ตลอดจนเอกสาร หนังสือ ตำรา เกี่ยวกับสื่อการสอน และนำมาใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทย
9. วิทยาลัยครูเทพสตรีควรจัดให้มีศูนย์บริการสื่อการสอนเฉพาะวิชาภาษาไทย เพื่อบริการอาจารย์ นักศึกษาในวิทยาลัย ตลอดจนครูประจำการในชุมชนใกล้เคียง ดังโครงการเสนอจัดตั้ง "ศูนย์วิทยบริการการเรียนการสอนภาษาไทย" ที่จะเสนอต่อไปนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โครงการจัดตั้งศูนย์วิทยบริการการเรียนการสอนภาษาไทย ในวิทยาลัยครู เทศบุรี

หลักการและเหตุผล

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ มีประโยชน์ในการสื่อสารติดต่อทำความเข้าใจ ตลอดจนถ่ายทอดความรู้ ความคิด และวัฒนธรรมประเพณี การสอนภาษาไทยจึงควรได้รับความสนใจ เป็นอันดับหนึ่ง แต่เท่าที่ผ่านมาจะพบว่า การเรียนการสอนภาษาไทยมิได้พัฒนาไปเท่าที่ควร เพราะครูภาษาไทยไม่นำวิธีการและสื่อการสอนใหม่ ๆ ไปใช้ปรับปรุง การสอนของตน ทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายและละเลยต่อวิชาภาษาไทย ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชาติไปอย่างน่าเสียดาย

การนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้พัฒนาการเรียนการสอน จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้รวดเร็ว รู้สึกสนุกและสนใจเรียนมากขึ้น โดยเฉพาะสถาบันฝึกหัดครูมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องนำสิ่งเหล่านี้มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพราะนอกจากจะเป็นการส่งเสริมทางวิชาการแล้ว ยังเป็นตัวช่วยทางการสอนที่ดีแก่นักศึกษาฝึกหัดครู ที่จะนำประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับ ไปทดลองใช้ในขณะฝึกสอน และในการประกอบวิชาชีพของตนต่อไป

จากผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ภาษาไทย นักศึกษาฝึกสอนของวิทยาลัยครู เทศบุรี ตลอดจนอาจารย์ภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี เห็นความสำคัญและมีความต้องการใช้สื่อการสอนต่าง ๆ ทุกประเภท แต่ประสบปัญหาคือ ขาดงบประมาณในการจัดทำ ขาดศูนย์กลางในการติดต่อ แนะนำ ให้บริการยืมสื่อการสอนต่าง ๆ ผู้วิจัยเห็นความจำเป็นว่า การจัดตั้งศูนย์วิทยบริการการเรียนการสอนภาษาไทยจะเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหานี้ได้

ลักษณะของศูนย์วิทยบริการการ เรียนการสอนภาษาไทย

ศูนย์วิทยบริการการ เรียนการสอนภาษาไทยนี้ จะเป็นแหล่งรวบรวมวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้เป็นสื่อในการ เรียนการสอนภาษาไทย ทั้งที่เป็นสิ่งตีพิมพ์และไม่ใช้สิ่งตีพิมพ์ อาทิ เครื่องมือ เครื่องใช้ทางโสตทัศนศึกษา เพื่อแก้ปัญหาความไม่สะดวกในการใช้ ในศูนย์นี้จะมี เจ้าหน้าที่ซึ่งมีความรู้ความชำนาญในวิชาภาษาไทยและโสตทัศนศึกษา คอย อำนวยความสะดวกให้คำแนะนำช่วยเหลือในการใช้และการผลิตสื่อการสอนต่าง ๆ ตลอดจนเสนอความรู้เกี่ยวกับ เทคนิคการสอนภาษาไทยใหม่ ๆ ซึ่งเป็นนวัตกรรมทางการ ศึกษา

ศูนย์วิทยบริการการ เรียนการสอนภาษาไทยจะสามารถจัดบริการอาจารย์และ นักศึกษารวิชาเอกภาษาไทย ที่กำลังศึกษาหรือออกฝึกสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังสามารถให้บริการแก่ครูอาจารย์ภาษาไทยในโรงเรียนใกล้เคียงได้อีกด้วย เพราะ นอกจากจะให้ความรู้เรื่องสื่อการสอนในวิชาภาษาไทยแล้ว ศูนย์นี้ยังเป็นหน่วยเก็บและ บริการให้ยืมสื่อการสอนภาษาไทย ซึ่งจะช่วยแบ่งเบาภาระของผู้สอนในเรื่องงบประมาณ และเวลาที่ใช้ในการจัดทำสื่อการสอนได้เป็นอย่างดี

นอกจากนั้นศูนย์วิทยบริการการ เรียนการสอนภาษาไทยยังทำหน้าที่เป็นแหล่ง รวบรวมความรู้ในเรื่องที่ เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาไทย เพราะจัดบริการหนังสือ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่เรียน ตลอดจนชุดการสอนต่าง ๆ ซึ่งสามารถนำไปศึกษา ด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยประหยัด เวลาในการค้นคว้าและเป็นการส่งเสริมความสามารถ ส่วนบุคคลอีกด้วย

ศูนย์วิทยบริการการ เรียนการสอนภาษาไทยจึง เป็นแหล่งวิทยาการสำคัญที่จะ สนับสนุนและส่งเสริมการ เรียนการสอนภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาประจำชาติ ให้เกิด ประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นศูนย์กลางในการบริการสื่อการสอนวิชาภาษาไทย
2. เพื่อเป็นศูนย์กลางในการจัดหา ผลิตสื่อการสอนวิชาภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพไว้บริการ อาจารย์ นักศึกษา ตลอดจนโรงเรียนในจังหวัดลพบุรี
3. เพื่อเป็นหน่วยเผยแพร่ความรู้ ข่าวสาร และดำเนินการจัดอบรมด้านเทคโนโลยีทางการสอนภาษาไทย
4. เพื่อเป็นแหล่งฝึกทดลองการใช้สื่อการสอน และฝึกปฏิบัติวิธีการสอนที่เกี่ยวกับวิชาภาษาไทย
5. เพื่อเป็นศูนย์กลางในการศึกษา วิจัย ทดลอง วิธีการเรียนการสอนภาษาไทยแบบต่าง ๆ

เป้าหมายของโครงการ

กำหนดระยะเวลาดำเนินโครงการ 2 ปี

แผนการดำเนินงานในปีที่ 1

ในการดำเนินงานในปีที่ 1 จะแบ่งเป็นสองระยะคือ ระยะแรกเป็นการเก็บรวบรวมและจัดหาวัสดุอุปกรณ์ และระยะหลังจะเปิดบริการภายในวิทยาลัย คือ

1. เสนอโครงการจัดตั้ง "ศูนย์วิทยบริการการเรียนการสอนภาษาไทย" ต่อผู้บริหาร เพื่อพิจารณา
2. คัดเลือกและจัดบุคลากรเข้ามาดำเนินงาน โดยหาผู้ที่มีความรู้และความสามารถในวิชาภาษาไทยและโสตทัศนศึกษา ที่มีความรับผิดชอบและมีมนุษยสัมพันธ์ดี
3. สสำรวจสภาพ จำนวน และจัดทำบัญชีวัสดุ ครุภัณฑ์ที่เกี่ยวกับวิชาภาษาไทย
4. จัดหาห้องเพื่อใช้ดำเนินงานแล้ว เสนอขออนุมัติต่อผู้บริหาร
5. รวบรวมสื่อการสอนที่เกี่ยวกับวิชาภาษาไทยไว้ในแหล่งเดียวกัน

6. จัดนิทรรศการย่อยภายในศูนย์เกี่ยวกับเรื่องสื่อการสอน กลวิธีการสอน และความรู้ทางภาษาไทย

7. เชิญชวนอาจารย์ นักศึกษาร่วมผลิตอุปกรณ์สื่อการสอนอย่างง่ายขึ้นใช้เอง ขณะศึกษาริชาวิธีสอนและออกฝึกสอน โดยศูนย์จัดบริการวัสดุสิ้นเปลืองและเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวก แล้วเก็บรวบรวมสื่อการสอนไว้ที่ศูนย์

8. จัดบริการให้ยืมสื่อการสอนแก่อาจารย์และนักศึกษา

แผนการดำเนินงานปีที่ 2

ในการดำเนินงานปีที่ 2 ศูนย์สามารถขยายบริการได้เต็มรูปแบบคือ บริการ การศึกษาเฉพาะบุคคล บริการเผยแพร่ความรู้และให้ยืมสื่อการสอนแก่ชุมชน ดังนี้

1. จัดหาสื่อการสอนประเภทวัสดุ อุปกรณ์เพิ่มเติม
2. จัดมุมปริทรรศน์สื่อการสอนประเภทเครื่องฉาย
3. จัดมุมสำหรับศึกษา ค้นคว้า เฉพาะบุคคล
4. จัดมุมปฏิบัติการการสอน
5. ผลิตชุดการสอนวิชาภาษาไทยในระดับต่าง ๆ
6. จัดบริการให้ยืมสื่อการสอนแก่บุคคลภายนอก
7. จัดอบรมวิธีการใช้สื่อการสอนและนวัตกรรมทางการสอนภาษาไทย
8. จัดการสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดทางการสอนภาษาไทย
9. จัดประชาสัมพันธ์ด้วยเอกสาร สิ่งพิมพ์
10. จัดโครงการเผยแพร่ศูนย์สื่อการสอนสู่ชุมชน โดยเสนอร่วมกับโครงการ

ฝึกหัดครูชนบทของวิทยาลัย

11. จัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์ เมื่อได้ดำเนินการครบตามรูปแบบแล้ว เพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป

หน่วยงานของศูนย์วิทยบริการการเรียนรู้การสอนภาษาไทย

ประกอบด้วยคณะกรรมการอำนวยการ และคณะกรรมการดำเนินงาน ดังนี้

คณะกรรมการอำนวยการ

อธิการวิทยาลัยครู เทพสตรี	ประธาน
รองอธิการฝ่ายวิชาการ	รองประธาน
หัวหน้าคณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	กรรมการ
ผู้อำนวยการศูนย์บริการการสอบและเทคโนโลยีฯ	กรรมการ
หัวหน้าภาควิชาภาษาไทย	กรรมการ
หัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา	กรรมการ
หัวหน้าแผนกโสตทัศนศึกษา	กรรมการ
หัวหน้าศูนย์วิทยบริการการเรียนรู้การสอนภาษาไทย	กรรมการ และ เลขานุการ

คณะกรรมการดำเนินงาน

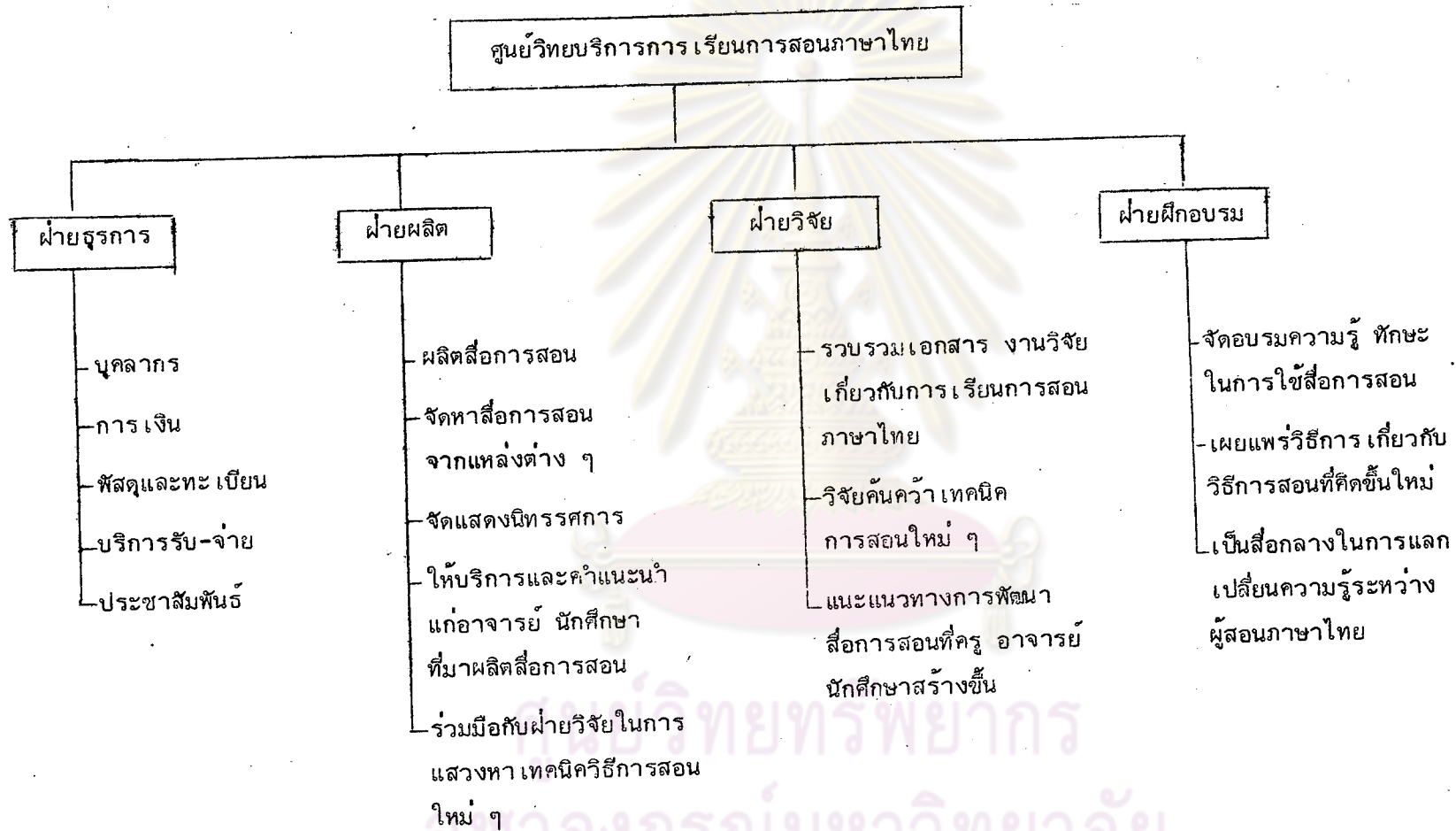
ประกอบด้วยหัวหน้าศูนย์วิทยบริการการเรียนรู้การสอนภาษาไทย และฝ่ายต่าง ๆ

4 ฝ่าย คือ

1. ฝ่ายธุรการ
2. ฝ่ายผลิต
3. ฝ่ายวิจัย
4. ฝ่ายอบรมและเผยแพร่

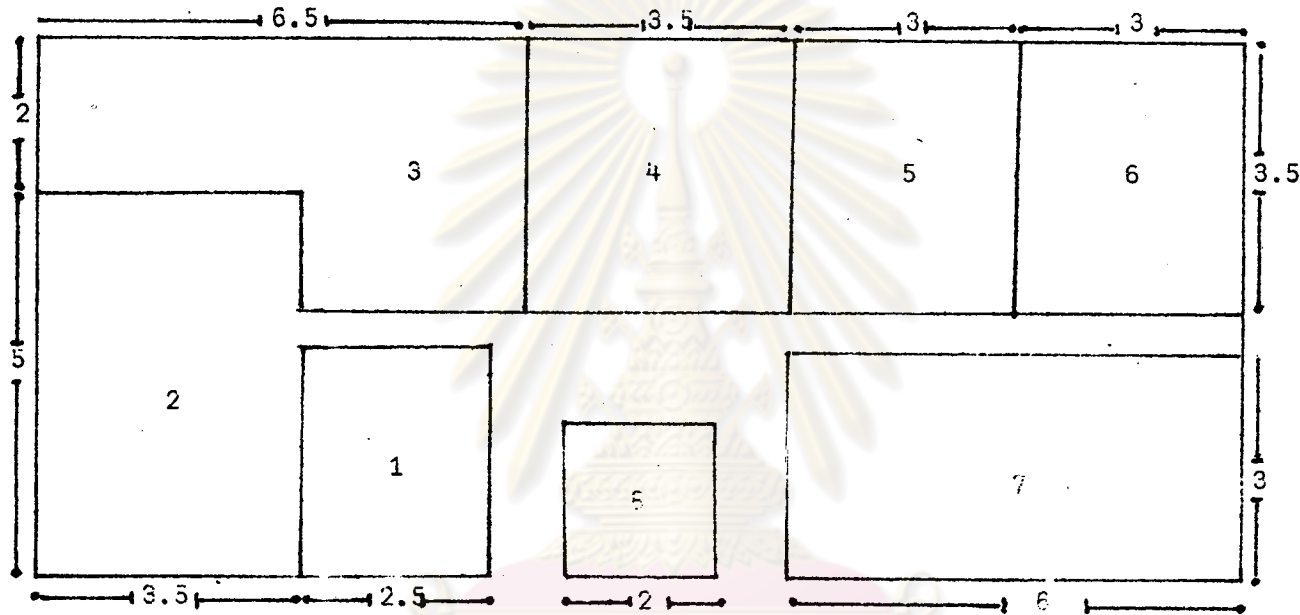
มีขอบข่ายงานดังแผนภูมิในหน้าถัดไป

แผนภูมิการแบ่งหน่วยงานของศูนย์วิทยบริการการ เรียนการสอนภาษาไทย

แผนผังแสดงการจัด

ศูนย์วิทยบริการการเรียนการสอนภาษาไทย

1 : 100

1. ฝ่ายธุรการ	5. มุมหนังสือ
2. มุมปฏิบัติการการสอน	6. บริเวณศึกษารายบุคคล
3. ฝ่ายผลิต	7. บริเวณจัดนิทรรศการ
4. มุมปริทรรศน์สื่อการสอนและที่ประชุมกลุ่มย่อย	8. ที่รับรอง

รายละเอียดประกอบแผนผัง

ศูนย์วิทยบริการการเรียนการสอนภาษาไทย จะใช้สถานที่จำนวน 2 ห้องเรียน เปิดทะเลถึงกัน และจัดเป็นมุมต่าง ๆ ดังนี้

1. ฝ่ายธุรการ (หมายเลข 1) เป็นสถานที่ทำงานของฝ่ายธุรการ และหัวหน้าศูนย์ จัดไว้บริเวณด้านหน้าใกล้ประตู เพื่อสะดวกในการติดต่อสอบถาม ประชาสัมพันธ์ และมีเคาน์เตอร์จ่าย-รับสื่อการสอน เพื่อบริการแก่ผู้ต้องการขอยืมหรือคืนสื่อการสอน
2. มุมปฏิบัติกรการสอน (หมายเลข 2) เป็นการจำลองสภาพห้องเรียน มีกระดานดำ โต๊ะ เก้าอี้ ป้ายนิเทศก์ พร้อมทั้งจะให้นักศึกษามาทดลองวิธีสอนแบบต่าง ๆ ขณะศึกษาวิชาวิธีสอนหรือทดลองใช้สื่อการศึกษาก่อนนำไปใช้จริง ตลอดจนทดลองใช้สื่อการสอนที่ประดิษฐ์ขึ้นใหม่เพื่อหาประสิทธิภาพของสื่อ นั้น ๆ
3. ฝ่ายผลิตสื่อการสอน (หมายเลข 3) บริเวณนี้ทางด้านในจะเป็นที่พักของเจ้าหน้าที่ฝ่ายผลิต และเป็นที่เก็บวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ส่วนบริเวณด้านถัดมาจะจัดไว้สำหรับอาจารย์ นักศึกษา ได้มาผลิตสื่อการสอนด้วยตนเอง ซึ่งเจ้าหน้าที่จะสามารถอำนวยความสะดวก ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือได้ง่าย
4. มุมปริทรรศน์ (pre view) จะเป็นบริเวณที่อำนวยความสะดวกในการใช้สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์เครื่องฉายต่าง ๆ เช่น เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายภาพทึบ ฯลฯ โดยจัดเก็บอุปกรณ์ไว้ในตู้บริเวณใกล้เคียง อาจารย์และนักศึกษสามารถนำวัสดุที่ต้องใช้คู่กับอุปกรณ์เหล่านั้นมาปริทรรศน์ (pre view) หรือฝึกซ้อมการใช้ นอกจากนั้นบริเวณนี้ยังสามารถดัดแปลงเป็นสถานที่สำหรับประชุมกลุ่มย่อย เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างเจ้าหน้าที่อาจารย์กับนักศึกษา หรือสำหรับวิทยากรภายนอกมาบรรยายให้ความรู้ในกลุ่มสนใจเล็ก ๆ
5. มุมหนังสือ (หมายเลข 5) มีลักษณะเป็นห้องสมุดขนาดเล็กซึ่งรวบรวมหนังสือ เอกสาร ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาไทย หนังสืออ่านประกอบ หนังสือนอกเวลา เอกสารวิชาชีพครู ผู้ใช้อาจนั่งอ่านที่โต๊ะที่จัดไว้ หรือนำไปศึกษาในคูหาการเรียนรายบุคคลก็ได้

6. มุมสำหรับการศึกษารายบุคคล (หมายเลข 6) จะเป็นบริเวณที่แยกเป็นอิสระสำหรับแต่ละบุคคล มีโต๊ะและฉากกัน 3 ด้าน สำหรับผู้ที่เข้าไปทำงานหรือศึกษาตามลำพัง ในบริเวณนี้จะมีชั้นวางชุดการสอนบริการไว้ด้วย

7. บริเวณจัดนิทรรศการ (หมายเลข 7) จะอยู่ใกล้ประตู เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่ต้องการมาชมนิทรรศการแต่เพียงอย่างเดียว บริเวณนี้จะมีป้ายนิเทศ ผู้โชว์และอื่น ๆ ตามความเหมาะสมของเนื้อหาที่แสดง

8. สถานที่รับรอง (หมายเลข 8) จัดไว้สำหรับผู้มาชมกิจการ หรือวิทยากร และผู้สนใจอื่น ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อัตรากำลังและงบประมาณ

บุคลากรของศูนย์จะมาจากอาจารย์ภาควิชาภาษาไทย ภาควิชาเทคโนโลยี และนวัตกรรมการศึกษา นักศึกษาริชาเอกภาษาไทยส่วนหนึ่ง แต่ศูนย์จำเป็นต้องกำหนดอัตรากำลังที่แน่นอน เพื่อสะดวกในการบริหารงาน ซึ่งงานนี้ถือเป็นงานพิเศษ นอกเหนือจากงานสอนของอาจารย์

อัตรากำลังของศูนย์แสดงด้วยตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงอัตรากำลังในระยะดำเนินการ 2 ปี

อัตรากำลัง	จำนวนที่เพิ่มแต่ละปี		
	ปีที่ 1	ปีที่ 2	รวม
หัวหน้าศูนย์	1	-	1
เจ้าหน้าที่ฝ่ายผลิต	1	2	3
เจ้าหน้าที่ธุรการ	1	1	2
เจ้าหน้าที่วิจัย	-	1	1
เจ้าหน้าที่ฝึกอบรม	-	1	1
รวม	3	5	8

ตารางที่ 2 แสดงงบประมาณในระยะดำเนินการ 2 ปี

งบประมาณ	จำนวนที่เพิ่มแต่ละปี		
	ปีที่ 1	ปีที่ 2	รวม
ค่าใช้สอย	2.00	5.0	7.0
ค่าวัสดุ	4.0	8.0	12.0
ค่าครุภัณฑ์	15.0	20.0	35.0
รวม	21.0	33.0	54.0

หมายเหตุ

หน่วย : พันบาท

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แหล่งงบประมาณ

1. เงินบำรุงการศึกษา
2. เงินบริจาค
3. วิธีอื่น ๆ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ศูนย์วิทยบริการการเรียนการสอนภาษาไทย จะเป็นศูนย์ที่ให้บริการและความช่วยเหลืออย่างมีประสิทธิภาพแก่ผู้สอนวิชาภาษาไทย
2. ศูนย์นี้ช่วยให้การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครู เทพสตรี มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. ศูนย์นี้ช่วยให้การฝึกสอนวิชาภาษาไทยของนักศึกษามีประสิทธิผลมากขึ้น
4. ศูนย์นี้สามารถให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มานิตา ศรีสาคร

ผู้เสนอโครงการ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งต่อไป ควรใช้วิธีการอื่น ๆ ในการรวบรวมข้อมูล นอกเหนือจากการออกแบบสอบถาม เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต
2. ควรศึกษาวิจัยเรื่องการยอมรับนวัตกรรมการศึกษาของครูภาษาไทย
3. ควรศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักเรียนแต่ละระดับที่มีต่อการใช้สื่อการสอนประกอบการสอนวิชาภาษาไทยของครู

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย